

Euskal izenetaz galdea

Bilbao-tik gure irakurlea dela dion batek galdera bi aukerak egiten dizkigu.—I. Olerki edo ipuietan ez dakigu askotan idazlariak notiñ-izen edo erri-izenak nolaz erabili; edo batzuk mordolloak dirala edo besteak itsusi. Nola autatu jatorrenak? II. Garren galdea. Nola elkartu jatorrenik izena eta abizena euskeraz idaztean?

Beste aldetik I-ko galde bera egiten digu gure lankide batek. Eta iduri zaigu argi izpi bat ematen diegula olerkari eta idazlariei gure iritzi apala azaltzean. Baiki, notiñ izenetan *desorientaziño* gaitza dago. Iduri du ederrez bear lirakela autatu izen oiek. Literatura beinipein Antze-ederra daritza (Bella Arte). Franziako euskaldunek aspalditik usatzen dituzte zenbeit izen, emen ezagun dugun Izendegian ez dudenak.

Antxinako paper eta izkiribu zaarretan ere azaldu dira batzuk, orain dela gutxi ezagutzen ez ginuenak, egoki erabil zitazkenak. Ona gizonetzko batzuk Izendegitik, andik eta emendik artuak, batere gaizki etorriko etzirenak Kondaira-tako, eta idazkitarako:

Eñaut, Ellande = *Arnaldo*
Beñat = *Bernardo*
Baladi = *Blas*
Bettan = *Beltrán*
Iakue = *Santiago, Jaime, Diego,*
Iztebe = *Esteban* [*Jacobo*]
Domiku = *Domingo*
Txomin = *Domingo*

Otsoko = *Lope*
Bazkoare = *Pascual*
Donat = *Donato*
Atri = *Adrián*
Satordi = *Saturnino*
Unai = *Pastor*
Urban = *Urbano*
Tristant = *Tristán*

Gilen = *Guillermo*
Gartxot = *Gartxito*
Eneko = *Ignacio*
Ioanes = *Juan*
Ganix = *Juan*
Manez = *Juan*
Iurgi = *Jorge*
Joxepe = *José*
Ganixtebe = *Juan Esteban*

Luk = *Lucas*
Mark = *Marcos*
Mattin = *Martin*
Matxinto = *Martin*
Mikel, Mikele = *Miguel*
Mitzel, Mitxelto =
Martxel = *Marcial*
Bixintxo, Bikendi = *Vicente*
Oier = *Ojer*
Piarres, Betiri = *Pedro*
Peru, Petri = *Pedro*
Kiliz =
Arruert = *Roberto*
Xabat = *Salvador*
Antso, Antxoko = *Sancho*
Antxito = *Sanchico*
Sandor, Sanduru = *Santos*
Tibalt = *Teobaldo*
Mikolas = *Nicolás*
Edrigo = *Rodrigo*
Xemen = *Jimeno*
Aingeru = *Angel*

Albar = *Alvaro*
Artur = *Arturo*
Gabin = *Gabino*
Kasimir = *Casimiro*
Kamil = *Camilo*
Xabier = *Javier*
Erramir = *Ramiro*
Erramun = *Ramón*
Errupin = *Rufino*

Teodor = *Teodoro*
Unai = *Pastor*
Ximun = *Simón*
Isidor = *Isidorc*
Bittor = *Victor*
Paul = *Pablo*
Seber = *Severo*
Albert = *Alberto*
Anter = *Antero*
Abel =
Genar = *Genaro*
Karmel = *Carmelo*
Kerman = *Germán*
Agosti = *Agustín*
Erroman = *Román*
Damas = *Dámasc*
Luken = *Luciano*
Sein = *Inocente*
Zoil = *Zoilo*
Iren = *Ireneo*
Paulin = *Paulino*

Emakumezko-enetan berriz:

Maite, Maitessa = *Amada*
Katixa, Kattin, Kattalin = *Ca-*
Ixtebeni = *Estefanía* [talina
Gergori = *Gregoria*
Lili, Lore = *Flora*
Gexina = *Graciana*
Mikela = *Micaela*
Marimikel = *María Micaela*
Argia = *Luz*

Anttoni = *Antonia*
Geaxi = *Engracia*
Kontxesi = *Concepción*
Oneka = *Iñiga*
Koxpa, Joxepa = *Josefa*
Mirentxo, Mayi, Maittipi = *Ma-*
[ria
Marigurutz = *María Cruz*
Marikattalin = *María Catalina*

Maribettiri = *María Petra*
Usua, e = *Paloma*
Xobadina = *Salvadora*
Domeka = *Dominica*
Auria =
Nere = *Nera*
Erregiña = *Regina*

Otsanda = *Lupita*
Arrosa = *Rosa*
Otxota = *Lupita*
Ansa = *Sancha*
Milia = *Emilia*
Lide = *Lidia*
Gabon = *Natividad*

Arantxa, Orreaga, Iziar, Begoña, etc.

Elizabete = *Isabel*
Iruñe = *Trinidad*

Libe = *Livia*
Bakartxo = *Soledad*

Erri-izenetan ez da lege zeatzik, eta geienek idazten dute euskeraz, kultur-izkuntzaren bitartez eldu zauzkgiunen erara edo idurira; eta ez izena iturburutik artuz, asko alditan izkuntza ezpaitakigu.

Sail ontan bi gauza dira bearrezko, eder iasta eta euskera batasun naia. Euskeraz obeki daude; Alemania, Mazedonia, Hungaria, Japonia (iparaldeko euskaldunei urbildu naiez), Grezia, Txipre, Atenas, Zesarea, erromatarra, Erroma, rusoa, Rusia, grekoa, eta abar.

II-garren erantzuna. Izena eta deitura berriz bi edo iru gisetara elkartu izan dira idatziz. Beiala, *Milia Lastur-co*, *Orti Urruti-co*, *Anso Iturri-co*, *Garcia Iriartequo* erara idazten zuten gure arbasoek, eta graphia apainduz ez da gaizki gelditzen.

Ori bera, baño isatsetik burura usatu zen geroago, *Urrasun-go Juan Simon* adi bidez. Azken urte oketan askok eratzikitzen diote deiturari *-tar* atzizkia, berdin isatsetik burura emanik, *Asin eta Orio-tar Balendin*; baño *-tar* eta *-go* edo *-ko* oriek jaioterria ere adiarazten dute eta naspillak sortu ditazke; ala ere ongi usatzen al direla gaude.

Berdin zuzenki idatzi laiteke orain askok, geienak ezpadira, erabiltzen duten era arrunta; *Betiri Dolatz*, *Joseph Dorre*, edo *Dorre* Josepe. Au da gure ustez erarik errezena eta argiena, bereziki Literaturan usatzeko.

Eta ez genduke iritze apal onekin iñor mindu nai, xekerri oketan minbera baigara euskaltzaleak.

ARRUGARAY